

Sloboda govora ili pravo na uvredu?

The Bosnia Times

NASLOVNA POLITIKA TEME INTERVJU KULTURA TEMPO LIFES

SLOBODA GOVORA ILI PRAVO NA UVREDU Yahya: Uvreda se ne bi smjela smatrati slobodom govora!

13.04.2016. u 05:07

KOLUMNA

Ukoliko se neka osoba koristi vrijeđanjem u demokratskom okruženju, gdje su na raspolaganju svi oblici kritike i gdje političari dosežu moć zahvaljujući glasačkim listićima, onda ta osoba ne prihvata neuspjeh u intelektualnom smislu

Piše: Harun Yahya, thebosniatimes.ba

Od svog osnivanja, Republika Turska je uvijek bila saveznik SAD-a. Članstvo Turske u NATO-u je možda učvrstilo ovaj savez, ali temelji prijateljstva Turske i SAD-a položeni su puno ranije. Za vrijeme Lausanskog sporazuma, prije raspada Osmanskog Carstva, predstavnici Turske Nacionalne

Skupštine pozvali su se na "sekularnu Tursku", što je jedan od najzačajnijih principa na kojima se zasniva ovo prijateljstvo. SAD smatra da je postojanje jedne muslimanske države koja je pri tome susjed Bliskom istoku, sigurnost, ne samo za nju, nego i za cijelu regiju.

Tokom 93 godine ovog prijateljstva, Turska nikada nije dopustila da bilo što naruši ovakav odnos. Neslaganja među ovim dvjema državama nikada nisu bila ozbiljna, uprkos samostalnim potezima Turske, i to naročito u posljednje vrijeme, kada je riječ o unutarnjim poslovima ove zemlje, te prigovorima koje je Ankara jasno i s pravom uputila SAD-u zbog problema sa PYD (Kurdskom Demokratskom Unijom).

Od svog osnivanja, Republika Turska je uvijek bila saveznik SAD-a. Članstvo Turske u NATO-u je možda učvrstilo ovaj savez, ali temelji prijateljstva Turske i SAD-a položeni su puno ranije. Za vrijeme Lausanskog sporazuma, prije raspada Osmanskog Carstva, predstavnici Turske Nacionalne Skupštine pozvali su se na "sekularnu Tursku", što je jedan od najzačajnijih principa na kojima se zasniva ovo prijateljstvo. SAD smatra da je postojanje jedne muslimanske države koja je pri tome susjed Bliskom istoku, sigurnost, ne samo za nju, nego i za cijelu regiju.

Tokom 93 godine ovog prijateljstva, Turska nikada nije dopustila da bilo što naruši ovakav odnos. Neslaganja među ovim dvjema državama nikada nisu bila ozbiljna, uprkos samostalnim potezima Turske, i to naročito u posljednje vrijeme, kada je riječ o unutarnjim poslovima ove zemlje, te prigovorima koje je Ankara jasno i s pravom uputila SAD-u zbog problema sa PYD (Kurdskom Demokratskom Unijom).

Bitno je analizirati posjetu predsjednika Erdogana SAD-u prošle sedmice. Ova posjeta je važna iz razloga što je Turska mogla jasnije i odlučnije izraziti svoj stav. Bila je to produktivna posjeta, jer su turske vlasti imale priliku dati sveobuhvatan izvještaj o operacijama koje je PKK izvela u Turskoj, prijetnjama koje je PYD uputila Turskoj iz

inostranstva, te izazovima s kojima se Turska suočava. Sada je bitno razmotriti pitanje "slobode govora" koje je potegao predsjednik Obama.

Ispravno bi bilo sagledati ovo pitanje iz dvije različite perspektive. Turska se razlikuje i od Evropske Unije i od SAD-a po pitanju geografije i ustrojstva. Iako su regulacije u državama Evropske Unije jasne po pitanju ljudskih prava, njihova primjena u Turskoj ovisi o određenim uvjetima, budući da je Turska država koja neprestano živi u strahu od terorizma. Prije svega, ovoj državi stalno prijete ozbiljna opasnost od staljinističkih krugova koji je žele razjediniti. Terorističke organizacije djeluju u mnogim gradovima; pojedini mediji brane ove terorističke grupe, a neki akademici, pa čak i pojedini univerziteti im otvoreno pružaju podršku. Za to vrijeme se ove ilegalne grupe služe različitim sredstvima kako bi širile svoju propagandu. Svi ovi faktori predstavljaju ozbiljnu prijetnju državi.

Sada, kada se Evropa suočava s problemom terorizma, ona postaje svjesna ozbiljnosti koju predstavljaju oni koji šire terorističku propagandu, te poduzima mjere predostrožnosti. Predstavnici evropskih vlada prate društvene mreže svih onih koji podržavaju terorističke organizacije ili te društvene mreže jednostavno zatvaraju. Policija prati sve međunarodne web stranice. Njemačka ne dopušta korištenje interneta za širenje neonacističke propaganda, jer joj već neko vrijeme iz ovih krugova stižu prijetnje. Upravo zato se naročito mora obratiti pažnja na Tursku. Ovoj zemlji stižu prijetnje iz anarhističko-komunističkih krugova, te se zato ne smije dopustiti govor koji podržava terorizam.

Uvreda je jedno od glavnih pitanja o kojima je potrebno raspravljati, budući da se ne bi smjela smatrati slobodom govora. Osoba koja nije uspješna u intelektualnoj raspravi poseže za uvredom kako bi drugima nametnula svoje mišljenje. Ukoliko se neka osoba koristi vrijeđanjem u demokratskom okruženju, gdje su na raspolaganju svi oblici kritike i gdje političari dosežu moć zahvaljujući glasačkim listićima, onda ta osoba ne prihvata neuspjeh u intelektualnom smislu.

Uvreda je ozbiljan problem koji je potrebno riješiti, ne samo u Turskoj, nego i u drugim dijelovima svijeta. To je zato što se osoba koja se ponaša civilizirano i koja na uvredu ne odgovara uvredom, ne može dokazati. Prijetnje i uvrede upućene predsjedniku SAD-a, kažnjiva su djela za koja se služi do pet godina u zatvoru i dobija ogromna novčana kazna.

Još jedno pitanje o kojem je potrebno razgovarati jeste način na koji zakon mora gledati na uvredu. Nedopustivo je utišati osobu ili je pritvoriti. Najbolje i jedino ispravno rješenje je obrazovanje. Isto tako, prihvatanje uvrede predstavlja ogromnu opasnost koja bi mogla uništiti demokratiju.

Objavljivanje povjerljivih informacija je također ozbiljan problem koji rađa nove, uznemiravajuće probleme za svaku vladu i na taj način je dovodi u opasnost. Predsjednik Obama, koji je već nekoliko puta kritikovao Tursku zbog ovog problema, i sam je podnio tužbu protiv medija. Trideset osam predstavnika različitih novinarskih udruženja su 2014. godine uputili pismo predsjedniku Obami kojeg su kritikovali zbog "kontrole vijesti iz političkih razloga".

Jasno je da sve ove elemente moramo uzeti u obzir kada razmatramo pitanje slobode govora, ali sloboda štampe je, ipak, bitna – uprkos svim nedostatnostima – dobro je da SAD i Evropska Unija rade na ovom pitanju. Kako bi demokratija bila zdrava i kako bi opstala, bitno je održati sve oblike slobode, te širom svijeta moraju postojati osobe i vlade koje će u svakom trenutku štititi i braniti slobodu.

Kada razmatramo Tursku, pitanje slobode je od još veće važnosti jer je Turska, kao sekularna i demokratska zemlja, obavezna da održi slobodu i suvremenost. Sada,

kada su fanatizam i radikalizam toliko rasprostranjeni, Turska ima obavezu da bude uzor. Na njoj leži odgovornost da bude islamski uzor koji podrazumijeva slobodu i demokratiju.

SAD je veoma bitan saveznik Turske; uprkos neslaganjima, ona je prijatelj Turske. Kada je riječ o Turskoj, Obamino upozorenje koje se tiče slobode govora je, kako smo već objasnili, neumjesno, te je stoga Erdoganova zamjerka na mjestu; ova kritika se morala izraziti za vrijeme bilateralne rasprave dvojice lidera. Ipak, bitno je pažljivo razmotriti kritike saveznika, budući da je to korak naprijed za demokratiju u Turskoj.

Bosnia Times:

[**http://thebosniatimes.ba/clanak/3831**](http://thebosniatimes.ba/clanak/3831)

<https://www.harunyahya.info/bs/clanci/sloboda-govora-ili-pravo-na-uvredu>